

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Βερολίνο, 14.04.2000

Επιμ.: Κ. Λάμπρου

Προς: Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ/Δνση Α΄
Κοιν.: " " /Γραφείο κ. Υπουργού
 " " /Γραφεία κ.κ. Γ.Γ.Τ., Γ.Γ.Ε.
 " " /Δνσεις Γ΄ και Δ΄
 " " /Γ.Τ. Αμβούργου, Μονάχου
(Ε.Δ.: κ. Πρέσβη, ΑΚΑΜ, ΓΣΕΟΥ)

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ ΜΜΕ 58/ 14.4.00

I. Ελλάδα – Ορκωμοσία νέας κυβέρνησης

1. Στη **Frankfurter Allgemeine** δημοσιεύεται ανταπόκριση του **Horst Bacia** από την Αθήνα, με τίτλο „Ορκίσθηκε η νέα ελληνική κυβέρνηση“ και υπότιτλο „Οι δοκιμασμένοι πολιτικοί του ΠΑΣΟΚ διατηρούν τα αξιώματά τους“. Βασικά σημεία:

„Ο Σημίτης άλλαξε τη σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου, όσον αφορά μερικές θέσεις, αλλά διατήρησε τους πολιτικούς του ΠΑΣΟΚ που ασκούν σημαντική επιρροή, όπως τον Υπουργό Εξωτερικών Παπανδρέου, τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Παπαντωνίου, τον Υπουργό Άμυνας Τσοχατζόπουλο, την Υπουργό Εσωτερικών Βάσω Παπανδρέου και τον Υπουργό Περιβάλλοντος Λαλιώτη, στις ίδιες θέσεις. Η μέχρι σήμερα Υπουργός Πολιτισμού Ελισάβετ Παπαζώη αναγορεύθηκε σε Αναπληρώτρια Υπουργό Εξωτερικών, ειδική σε θέματα ΕΕ. Η βυζαντινολόγος Αγγελική Λαίου, η οποία εκλέχθηκε την Κυριακή για πρώτη φορά βουλευτής, είναι η Υφυπουργός Εξωτερικών.

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναλαμβάνει ο πρώην Υπουργός Εσωτερικών Παπαδόπουλος, ο οποίος – μαζί με τον ΥΠΕΞ Πάγκαλο – παραιτήθηκε το Φεβρουάριο του 1999, αφού ο ηγέτης του ΡΚΚ Οτζαλάν εισήλθε παράνομα στην Ελλάδα και παρέμεινε προσωρινά κρυμμένος στην Ελληνική Πρεσβεία του Ναϊρόμπι. Ο θερμόαιμος Πάγκαλος επιστρέφει στο κυβερνητικό σχήμα ως Υπουργός Πολιτισμού. Υπουργός Παιδείας αναγορεύθηκε απροσδόκητα ο ευρωβουλευτής και έμπιστος του Σημίτη Πέτρος Ευθυμίου. Το ίδιο απροσδόκητο είναι το γεγονός ότι ο μέχρι τώρα Υπουργός Ανάπτυξης Βενιζέλος, ο οποίος θεωρείται στο ΠΑΣΟΚ ως ένας από τους πολιτικούς 'της επόμενης μέρας', δεν συμπεριελήφθη, αφού απέρριψε το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Ανάπτυξης πήρε ως ανταμοιβή ο απολαμβάνων μεγάλης εκτίμησης μέχρι τώρα Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών Χριστοδουλάκης. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποτελείται από 20 Υπουργούς και 23 Αναπληρωτές Υπουργούς. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται 5 γυναίκες.

(Στο τέλος της ανταπόκρισης παρατίθενται στοιχεία για τα εκλογικά αποτελέσματα και τις έδρες που καταλαμβάνουν τα κόμματα στη Βουλή).

2. Ανταπόκριση του **Gerd Höhler** από την Αθήνα που δημοσιεύεται στη **Handelsblatt** φέρει τον τίτλο „Γνωστά πρόσωπα στις θέσεις-κλειδιά της ελληνικής κυβέρνησης“ και υπότιτλο „Το νέο Υπουργικό Συμβούλιο με Πρωθυπουργό τον Κώστα Σημίτη ορκίσθηκε – Το ΠΑΣΟΚ μετακινείται στην αριστερή πτέρυγα του Κέντρου“. Ο ανταποκριτής αναφέρεται κι αυτός στη χθεσινή ορκωμοσία της νέας κυβέρνησης και κυρίως στην επιλογή προσώπων από τον Πρωθυπουργό για τα „Υπουργεία-κλειδιά“. Χαρακτηριστικά, σημειώνει:

„Με την προσωπική επιλογή της κυβερνητικής ομάδας που ορκίσθηκε χθες, ο σοσιαλιστής Έλληνας Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης επιχειρεί, μετά την εκλογική νίκη του ΠΑΣΟΚ με μικρή διαφορά,

να κρατήσει ισορροπίες. Από τη μια, διατηρεί στις θέσεις τους δοκιμασμένους Υπουργούς. Από την άλλη, υπογραμμίζει με την τοποθέτηση νέων πολιτικών σε κοινωνικοπολιτικά ευαίσθητες θέσεις το ότι η κυβέρνησή του σκοπεύει να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στα καθημερινά προβλήματα των Ελλήνων.

Στα τέσσερα Υπουργεία-κλειδιά διατηρεί ο Σημίτης όλα τα παλαιά πρόσωπα. Με την τοποθέτηση Παπανδρέου στο ΥΠΕΞ ο Σημίτης υπογραμμίζει ότι θέλει να διατηρήσει την πορεία προσέγγισης έναντι της Τουρκίας. Όπως ήταν αναμενόμενο, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Γιάννος Παπαντωνίου διατηρεί το διπλό αξίωμά του. Θεωρείται ο αρχιτέκτονας της ένταξης στην ΟΝΕ, η αίτηση της οποίας κατατέθηκε το Μάρτιο. Ο Παπαντωνίου θα διεξάγει τώρα τις τελικές διαπραγματεύσεις με την ΕΕ, προτού αποφασίσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Πόρτο τη θεωρούμενη εξασφαλισμένη ένταξη της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ...

Ο Σημίτης δίνει συγκεκριμένο μήνυμα με τις νέες στελεχώσεις στα Υπουργεία Παιδείας, Υγείας και Εργασίας, που πρέπει να ασχοληθούν με δύσκολες μεταρρυθμίσεις. Χρειάζεται μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος και εξυγίανση του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Εξίσου περίπλοκο έργο αναμένει και τον νέο Υπουργό Εργασίας Τάσο Γιαννίτση. Ο Καθηγητής Οικονομίας ήταν μέχρι τώρα ο στενότερος οικονομικός σύμβουλος του Πρωθυπουργού. Ένα από τα μελλοντικά του καθήκοντα θα είναι να ξεκινήσει αποτελεσματικά την -εδώ και χρόνια καθυστερούμενη λόγω αντίδρασης των εργατικών συνδικάτων και της αριστερής πτέρυγας του ΠΑΣΟΚ- μεταρρύθμιση του ελλειμματικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Την ίδια πολιτική επικαιρότητα έχει και το έργο που αναλαμβάνει ο νέος Υπουργός Μεταφορών Χρήστος Βερελής...

Οι βασικές θέσεις εξωτερικής και οικονομικής πολιτικής δεν τίθενται σε συζήτηση, κατά τη νέα βουλευτική περίοδο. Η πορεία κατανόησης με την Τουρκία είναι στη σωστή κατεύθυνση. Το αν θα προχωρήσει, εξαρτάται τώρα κυρίως από την Άγκυρα. Η ένταξη της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ είναι προ των πυλών, οι μακροοικονομικοί δείκτες το επαληθεύουν.

Ακόμη, ο νέος προσανατολισμός του άλλοτε αριστερο-σοσιαλιστικού ΠΑΣΟΚ προς ένα κόμμα της Κεντροαριστεράς, τον οποίο έχει καθοδηγήσει ο Σημίτης προσεκτικά αλλά επίμονα, φαίνεται να είναι αμετάκλητος. Αυτή τη φορά, σε αντίθεση με το παρελθόν, ο Σημίτης δεν χρειάζεται να προσέχει τόσο πολύ τις παραδοσιακές εσωκομματικές ισορροπίες, γιατί ο καθένας στο ΠΑΣΟΚ γνωρίζει ότι το ότι έφθασε το κόμμα για άλλη μια φορά στη νίκη, το οφείλει προπάντων στον Σημίτη".

3. Στις **Der Tagesspiegel** και **Die Tageszeitung** δημοσιεύεται σύντομο τηλεγράφημα του *dra* από την Αθήνα, με τους αντίστοιχους τίτλους „Ο Σημίτης θέλει να ανοικοδομήσει το κοινωνικό κράτος“ και „Ορκίσθηκε η νέα κυβέρνηση“, όπου γίνεται επίσης αναφορά στη νέα στελέχωση των Υπουργείων, που φανερώνει την επιλογή Σημίτη πως „η χώρα, τόσο στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής, όσο και στον τομέα της οικονομικής πολιτικής θα παραμείνει στην ίδια πορεία“.

II. Ελληνογερμανικές σχέσεις – Αποζημιώσεις

Πρωτοσέλιδη ανταπόκριση των **Gerd Höhler** και **Matthias Arning** στη **Frankfurter Rundschau**, με τίτλο „Το Βερολίνο καλείται να καταβάλει αποζημιώσεις“ και υπότιτλο „Ο Άρειος Πάγος στην Αθήνα δικαιώνει τους Έλληνες που έπεσαν θύματα των SS“, κάνει αναφορά στη χθεσινή απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, η οποία επικυρώνει την αρμοδιότητα των ελληνικών δικαστηρίων για την εκδίκαση των αγωγών των Ελλήνων-θυμάτων της γερμανικής κατοχικής δύναμης, κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Έτσι, απορρίπτονται οι ισχυρισμοί του γερμανικού κράτους, το οποίο προβάλλει το προνόμιο της ετεροδικίας και, κατά συνέπεια, της μη αρμοδιότητας των ελληνικών δικαστηρίων. Παραθέτουμε τα κύρια σημεία:

„Η Γερμανία πρέπει να καταβάλει το ποσό των 56 εκατ. μάρκων ως αποζημίωση στους εναπομείναντες των θυμάτων μιας σφαγής που διέπραξαν οι SS στην Ελλάδα. Αυτή την απόφαση έλαβε την Πέμπτη, ο Άρειος Πάγος, το Ανώτατο Δικαστήριο της Ελλάδας. Στη Νέα Υόρκη

δικηγόροι κατέθεσαν αγωγές για αποζημιώσεις εναντίον αυστριακών εταιρειών και του αυστριακού κράτους.

Οι δικαστές του Αρείου Πάγου με 15 ψήφους έναντι 5 απέρριψαν την προσφυγή της γερμανικής κυβέρνησης εναντίον της απόφασης του Πρωτοδικείου Λειβαδιάς, που ελήφθη τον Οκτώβριο του 1997. Η γερμανική κυβέρνηση καταδικάζεται να καταβάλει το ποσό των 56 εκατ. μάρκων στους επιζώντες. Ενάγοντες είναι 296 κάτοικοι του χωριού Δίστομο, το οποίο στις 10 Ιουνίου του 1944 καταστράφηκε από τους στρατιώτες των SS. Ως αντίποινα για προηγούμενη επίθεση ανταρτών, οι Γερμανοί σκότωσαν 218 κατοίκους.

Το Βερολίνο είχε καταθέσει προσφυγή στον Άρειο Πάγο εναντίον της απόφασης αυτής, γιατί, σύμφωνα με την άποψη του Υπουργείου Εξωτερικών, η ετεροδικία μεταξύ των κρατών δεν επιτρέπει την έγερση αγωγών επανόρθωσης ιδιωτών εναντίον του γερμανικού κράτους. Αντίθετα, οι δικαστές του Αρείου Πάγου προβάλλουν το επιχείρημα πως η ετεροδικία μεταξύ των κρατών ισχύει μόνο στην περίπτωση ένοπλων συγκρούσεων και όχι «για πράξεις εκδίκησης εναντίον άμαχου πληθυσμού». Η απόφαση είναι εκτελεστή και πρέπει να αποφασίσει σχετικά ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

Η απόφαση του Αρείου Πάγου μπορεί να έχει πολύ μεγαλύτερες συνέπειες. Εκκρεμούν χιλιάδες παρόμοιες αγωγές αποζημιώσεων και οι απαιτήσεις ανέρχονται σε πολλά δισεκατομμύρια. Η απόφαση μπορεί να βρει και διεθνή απήχηση, καθώς στις διαπραγματεύσεις περί των Ταμείων Αποζημιώσεων για τα θύματα καταναγκαστικής εργασίας, η αμερικανική κυβέρνηση επιμένει στην καταβολή ποσών αποζημιώσεων σε αιχμαλώτους πολέμου. Η γερμανική κυβέρνηση αρνείται έντονα κάτι τέτοιο, γιατί φοβάται πως έτσι θα μπορούσαν να εγερθούν περαιτέρω αξιώσεις εναντίον της. Η Ουάσιγκτον, στο όλο αυτό ζήτημα, συντάσσεται αναφανδόν με την Αθήνα.

Δικηγόροι, μάλιστα, κατέθεσαν πρόσφατα στη Νέα Υόρκη αγωγές θυμάτων των Ναζί εναντίον αυστριακών εταιρειών και του ίδιου του αυστριακού κράτους, για την καταβολή αποζημιώσεων σε θύματα καταναγκαστικής εργασίας¹.

III. Περί πρόθεσης παροχής γερμανικών εγγυήσεων για εξαγωγές όπλων / Ελλάδα, Τουρκία

Τηλεγράφημα του *dra* που δημοσιεύεται στις σημερινές **Der Tagesspiegel** και **Leipziger Volkszeitung** κάνει αναφορά στην πρόθεση της γερμανικής κυβέρνησης να παράσχει εγγυήσεις για τις εξαγωγές οπλικών συστημάτων προς την Ελλάδα και την Τουρκία. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας επιβεβαίωσε χθες την είδηση που πρωτοδημοσιεύθηκε στη **Hannoversche Allgemeine Zeitung** (βλ. *Επισκόπηση Τύπου Νο 56 / 13.4.00 Γ.Τ. Αμβούργου*). Το θέμα της παροχής εγγυήσεων θα εξετάσει η Επιτροπή Προϋπολογισμού.

+++++

ΣΤΑΘΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

¹ Ως γνωστόν, και από το πρόσφατο νομοσχέδιο ίδρυσης του Ταμείου «Μνήμη – Ευθύνη – Μέλλον» στη Γερμανία, μέσω του οποίου θα καταβληθεί το ποσό των 10 δις γερμ. μάρκων (συμφωνία αμερικανικής-γερμανικής κυβέρνησης/ 23.3.2000) στα θύματα καταναγκαστικής εργασίας, δεν περιλαμβάνονται διεκδικήσεις ιδιωτών για λοιπά εθνικοσοσιαλιστικά αδυσήματα και άρα και οι ελληνικές ατομικές προσφυγές για εγκλήματα των δυνάμεων κατοχής (βλ. *Επισκόπηση αριθμ. 41 / 24.3.00*).